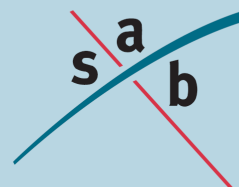

quick scan flora en fauna

Bruchem, Broekheuvelstraat 1a

Gemeente Zaltbommel

Datum: 21 juli 2011
Projectnummer: 110269

INHOUD

1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Gebiedsbeschrijving en beoogde ingrepen	3
2	Toetsing	6
2.1	Onderzoeksmethodiek	6
2.2	Beschermde gebieden	6
2.3	Voorkomen van beschermde soorten	6
3	Conclusie	10
3.1	Gebiedsbescherming	10
3.2	Soortenbescherming	10
3.3	Zorgplicht	10

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In Bruchem (gemeente Zaltbommel, provincie Gelderland) is aan de Broekheuvelstraat 1a de bouw van twee nieuwe woningen met bijgebouwen beoogd. Eén van de haalbaarheidsstudies die hiervoor dient te worden uitgevoerd is toetsing aan de natuurregelgeving. Voorliggende quick scan flora en fauna is opgesteld door SAB en geeft een eerste inzicht in de doorwerking van de natuurwetgeving op deze plek.

Afbeelding 1: Globale ligging plangebied (luchtfoto: Google Earth, bewerking SAB)

Voordat ruimtelijke ingrepen mogen plaatsvinden moet eerst een onderzoek plaatsvinden in het kader van de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998 en eventuele andere natuurregelgeving. Voorliggend onderzoek is een quick scan waarin op basis van een gebiedsanalyse (ruimtelijk ecologisch), beschikbare soortgegevens en een eenmalige veldverkenning uitspraken zijn gedaan over de mogelijke aanwezigheid van beschermde planten en dieren in het plangebied. Het plangebied is beoordeeld op geschiktheid voor beschermde planten en diersoorten en de verwachte effecten op deze soorten en beschermde natuurgebieden. Dit heeft geresulteerd in conclusies en aanbevelingen. Deze quick scan is uitgevoerd op basis van de momenteel geldende uitwerking en interpretatie van beleid en wetgeving.

1.2 Gebiedsbeschrijving en beoogde ingrepen

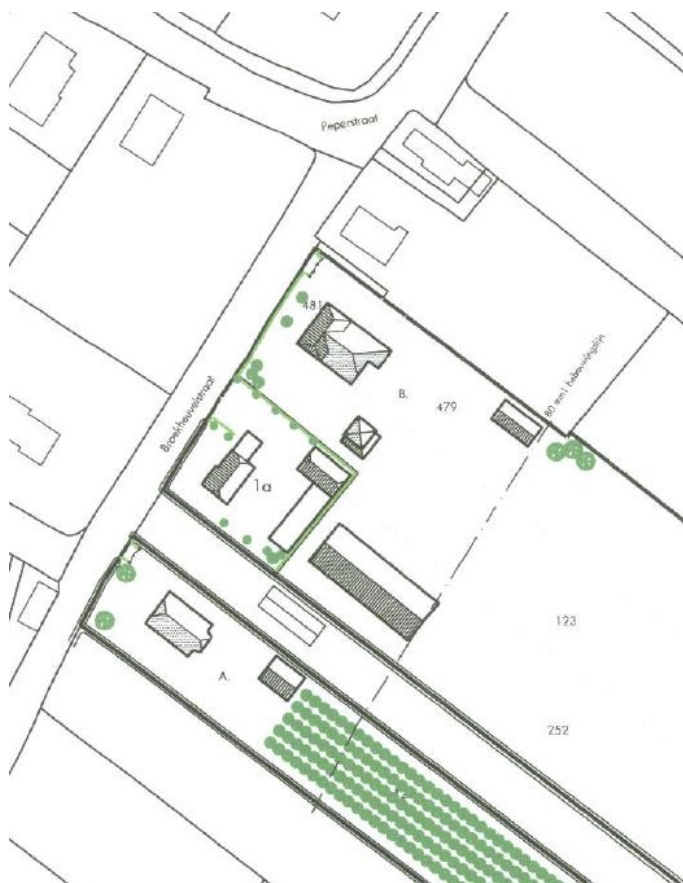
Bruchem ligt ten zuiden van Zaltbommel en ten noordwesten van 's-Hertogenbosch. De directe omgeving van Bruchem wordt gekenmerkt door open agrarisch gronden, sporadisch aanwezige kleinschalige bosgebieden, en houtsingels langs bestaande wegen. Verder liggen enkele grootschalige kassencomplexen in het buitengebied van Zaltbommel. Het plangebied betreft een nog gedeeltelijk in gebruik zijnde kassencomplex. De begrenzing van het plangebied wordt gevormd door de Broekheuvelstraat in het noordwesten, bebouwing met erf in het noordoosten. Agrarische gronden vormen de overige grenzen van het plangebied.

Het plangebied bestaat uit kassen, tweetal bedrijfsgebouwen, vervallen schuur, woning en een boomgaard. Verder liggen rondom het plangebied enkele watervoerende elementen. In afbeelding 2 wordt een globale indruk gegeven van de huidige situatie van het plangebied.

Afbeelding 2: Globale indruk plangebied; te slopen gebouwen (links) en te verdwijnen boomgaard en ruigte (rechts) (foto's SAB, 2011)

Op deze locatie is de sloop van alle bedrijfsgebouwen en kap van een deel van de boomgaard beoogd om plaats te maken van twee woningen met bijgebouwen. De bestaande woning in het plangebied blijft behouden. In navolgende afbeelding wordt een indruk gegeven van de toekomstige inrichting van het plangebied.

Afbeelding 3: Voorlopig ontwerp 2010 (bron: Bouwbureau Kramer, 2010)

2 Toetsing

2.1 Onderzoeksmethodiek

De quick scan flora en fauna is gebaseerd op een biotoopinschatting door een eco-loog van SAB. Bij het opstellen van de quick scan flora en fauna is verder gebruik gemaakt van atlasgegevens uit de Atlas van Nederlandse Zoogdieren (Broekhuizen *et al.*, 1992), Atlas van de Nederlandse vleermuizen (Limpens *et al.*, 1997) en diverse websites die de meest recente informatie verschaffen omtrent de verspreiding van soorten. Deze bronnen vermelden soortgegevens op uurhokniveau (5 bij 5 kilometer), dit betekent dat het globale gegevens betreft. Bijlage 1 vermeldt de geraadpleegde bronnen.

Op 20 juli 2011 heeft een ecooloog van SAB het plangebied en de directe omgeving verkend. Doel van deze veldverkenning was om een indruk te krijgen van de habitats ter plaatse en de geschiktheid voor de verschillende soortengroepen te beoordelen. Het veldbezoek heeft nadrukkelijk niet de status van een volledige veldinventarisatie; het eenmalige veldbezoek geeft slechts een globaal beeld van aanwezige soorten en habitats op basis van een momentopname.

2.2 Beschermde gebieden

2.2.1 *Natuurbeschermingswet 1998*

Het plangebied ligt niet in of nabij een gebied dat is aangewezen in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998. Het dichtstbijzijnde gebied beschermd in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 betreft het Natura 2000-gebied Uiterwaarden Waal. Dit beschermde gebied ligt op ongeveer 4.000 meter afstand van het plangebied. Gezien tussenliggende reeds verstorende elementen (A2, Zaltbommel), de realisatie van twee woningen, en de afstand zijn zowel directe als indirecte negatieve effecten van de plannen op het beschermde gebied niet te verwachten. Een vergunningaanvraag in het kader van de NBwet is niet aan de orde.

2.2.2 *Ecologische Hoofdstructuur*

Het plangebied ligt niet binnen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Ook zijn de gronden rondom het plangebied niet aangewezen als EHS. Gezien de ligging buiten de EHS is geen sprake van directe aantasting van de EHS. In de toekomstige situatie neemt het bebouwde oppervlakte af, wat positieve effecten heeft. Negatieve effecten op de EHS zijn niet te verwachten.

2.3 Voorkomen van beschermde soorten

In het kader van de Flora- en faunawet moet worden getoetst of ter plaatse van de ruimtelijke ingrepen sprake is/kan zijn van negatieve effecten op beschermde planten en dieren. De beoogde ontwikkelingen kunnen biotoopverlies of verstoring (indirect biotoopverlies) tot gevolg hebben.

2.3.1 Vaatplanten

Binnen het plangebied zijn weinig potentiële natuurlijke groeiplaatsen voor planten aanwezig. Het grootste deel van het plangebied is bebouwd en verhard. De groene delen bestaan uit ruigtes en een boomgaard. Van een stabiel ecosysteem is geen sprake en bijzondere groeiplaatsen zijn niet aanwezig. Strikt beschermde vaatplanten worden binnen het plangebied niet verwacht. Aangeplante of gezaaide exemplaren van beschermde soorten (in bijvoorbeeld tuinen) zijn niet beschermd in de Flora- en faunawet, omdat het geen natuurlijke groeiplaatsen betreft.

2.3.2 Grondgebonden zoogdieren

Binnen het plangebied zijn een grasveld, enkele rommelhoekjes en ruigten aanwezig en de locatie ligt tegen een bosrand, hierdoor zijn vaste rust- en verblijfplaatsen van soorten als kleine marterachtigen, (spits)muizen, Egel (*Erinaceus europeus*), Konijn (*Oryctolagus cuniculus*) en Mol (*Talpa europea*) niet uit te sluiten. Voor deze soorten, die onder het eerste lichte beschermingsregime vallen, geldt een algemene vrijstelling voor het verstoren en/of aantasten van vaste rust- en verblijfplaatsen.

Sporen en individuen van strikt beschermde grondgebonden zoogdieren zijn niet aangetroffen in het plangebied. Gezien het bebouwde karakter en het intensieve gebruik van het plangebied worden strikt beschermde zoogdieren ook niet verwacht in het plangebied. Met de sloop en nieuwbouw zijn negatieve effecten op strikt beschermde soorten niet te verwachten. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

2.3.3 Vleermuizen

Vleermuizen zijn globaal op te delen in gebouwbewonende soorten en boombewonende soorten. Er zijn echter ook soorten die van beide elementen gebruik maken. Voor de plannen worden geen voor vleermuizen geschikte bomen (holten of loshangende schors) gekapt waardoor negatieve effecten op boombewonende soorten zijn uit te sluiten.

Vleermuizen worden ook aangetroffen in spouwmuren, achter gevelbetimmering en onder het dakbeschot. De te slopen gebouwen in het plangebied bevatten geen (toegankelijke) spouwmuren of gevelbetimmering. Dakbedekking van de gebouwen is tevens niet geschikt om al verblijfplaats te dienen vanwege het ontbreken van dakpannen en toegankelijk dakbeschot. Met de sloop van de gebouwen zijn negatieve effecten op vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen niet te verwachten. Gericht onderzoek is niet noodzakelijk.

2.3.4 Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn vogels waargenomen zoals Merel, Winterkoning, Ekster, Koolmees, Pimpelmees en Vink. Alle vogelsoorten zijn beschermd tijdens het broedseizoen. Het betreft dan met name de actieve broedplaatsen en vaste verblijfplaatsen van deze soorten. Voor de meeste vogels loopt dit broedseizoen globaal van half maart tot half juli.

Jaarrond beschermde vogelsoorten

In het kader van de Flora- en faunawet zijn vaste rust- en verblijfplaatsen van enkele vogelsoorten jaarrond beschermd. Dit betekent dat nestlocaties van deze soorten het gehele seizoen beschermd zijn. Hierin worden vier categorieën onderscheiden:

- 1 Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: Steenuil).
- 2 Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop (voorbeeld: Roek, Gierzwaluw en Huismus).
- 3 Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing (voorbeeld: Ooievaar, Kerkuil en Slechtvalk).
- 4 Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: Boomvalk, Buizerd en Ransuil).

Sporen en individuen van jaarrond beschermde vogelsoorten zijn niet aangetroffen in en nabij het plangebied. In de te slopen gebouwen zijn tevens geen sporen (veren, braakballen, uitwerpselen, nesten) van jaarrond beschermde soorten aangetroffen. Op basis van de afwezigheid van sporen en individuen is het onwaarschijnlijk dat strikt beschermde vogelsoorten een vaste rust- en verblijfplaats in de te slopen gebouwen hebben. Negatieve effecten op jaarrond beschermde vogelsoorten zijn met de plannen niet te verwachten.

2.3.5 Amfibieën

Binnen en direct nabij het plangebied zijn geen (permanent) watervoerende elementen (voor voortplanting) aanwezig. Om deze reden worden negatieve effecten op strikt beschermde soorten niet verwacht. Voor algemeen voorkomende soorten, die onder het eerste lichte beschermingsregime vallen, geldt een algemene vrijstelling voor het verstoren en/of aantasten van vaste rust- en verblijfplaatsen.

2.3.6 Reptielen

De meeste reptielensoorten houden zich met name op in geleidelijke overgangssituaties tussen natuurlijke biotopen in bos-, heide- en veengebieden (bijvoorbeeld heide en/of heischrale graslanden in combinatie met bossen en/of kleine landschapselementen). Alleen de Ringslang houdt zich in nattere gebieden met een meer natuurlijke oeverzone. Op basis van de binnen het plangebied aanwezige habitats (verhard erf en boomgaard) is het voorkomen van reptielen niet waarschijnlijk. Negatieve effecten op reptielen worden niet verwacht.

2.3.7 Vissen

In het plangebied zijn geen permanent watervoerende elementen aanwezig, daarom kan de aanwezigheid van vissen worden uitgesloten. Er lopen enkele voormalige wa-

tergangen (laagten) in het plangebied, maar die zijn geheel dichtgegroeid en daarmee niet geschikt voor vissen.

2.3.8 *Insecten (vlinders, libellen, sprinkhanen) en overige soortengroepen*

Slechts een beperkt aantal van de zeer soortenrijke groep van de insecten is beschermd. De habitateisen van beschermde soorten binnen deze groep zijn vaak zeer locatiespecifiek en gebonden aan zeer bijzondere biotopen. Het plangebied ligt niet in een dergelijk biotoop. Overige strikt beschermde soorten als mollusken en weekdieren zijn ook niet te verwachten gezien de habitats.

3 Conclusie

In Bruchem (gemeente Zaltbommel, provincie Gelderland) is aan de Broekheuvelstraat 1a de bouw van twee nieuwe woningen beoogd. Voor deze ingreep wordt uitgevoerd, dienen de gevolgen voor beschermde natuurwaarden en de consequenties in het kader van de geldende natuurwet- en regelgeving in beeld te zijn gebracht.

3.1 Gebiedsbescherming

In het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 (NB-wet) en de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) dient er getoetst te worden of de beoogde ontwikkelingen een negatieve invloed hebben op de beschermde gebieden. Gezien de ligging van het plangebied buiten de EHS en beschermde natuurgebieden (4.000 meter) zijn negatieve effecten op de gebieden niet te verwachten.

Voor dit plan is geen sprake van een vergunningaanvraag in het kader van de Nb-wet.

3.2 Soortenbescherming

De meeste van de in het plangebied voorkomende soorten zijn beschermd en vallen onder het lichte beschermingsregime van de Flora- en faunawet. Hiervoor geldt dat aantasting van vaste rust- en verblijfplaatsen op basis van een algehele vrijstelling mogelijk is, zonder dat er sprake is van procedurele consequenties. Dit betekent dat voor deze soorten de werkzaamheden uitgevoerd kunnen worden zonder ontheffing.

Vaste rust- en verblijfplaatsen en belangrijk leefgebied van strikt beschermde soorten worden niet verwacht in het plangebied. Met de sloop en nieuwbouw van gebouwen is geen sprake van overtreding van de Flora- en faunawet.

3.3 Zorgplicht

Verder is een tweetal algemene voorwaarden vanuit de Flora- en faunawet altijd van toepassing:

1. in het broedseizoen van vogels (globaal half maart tot half juli) mogen de vegetatie, bosjes en opstallen in het plangebied niet worden verwijderd. Werkzaamheden tijdens deze periode zouden leiden tot directe verstoring van broedvogels en het broedsucces. Alle vogels zijn beschermd. Er is geen vrijstelling te verkrijgen in het kader van de Flora- en faunawet voor activiteiten die vogels in hun broedseizoen zou kunnen verstoren;
2. op basis van de zorgplicht volgens artikel 2 van de Flora- en faunawet dient bij de uitvoering van de werkzaamheden voldoende zorg in acht te worden genomen voor de in het wild levende dieren en hun leefomgeving. Dit houdt in dat bij het uitvoeren van werkzaamheden altijd rekening moet worden gehouden met aanwezige planten en dieren. Zo dienen maatregelen te worden getroffen om bijvoorbeeld verstoring tot een minimum te beperken. Dieren moeten de gelegenheid hebben om uit te wijken en mogen niet opzettelijk worden gedood. Dit kan door:
 - voortijdig maaien van het plangebied zodat dieren wegtrekken;

- het beperken van verlichting tijdens de avonduren in zomer, voorjaar en herfst ten behoeve van vleermuizen en andere nachtdieren;
- het slopen en rooien starten buiten het voortplantingsseizoen en het winter(slaap)seizoen. Zodat het plangebied ongeschikt is voor dieren.

Bijlage 1: Literatuurlijst

Broekhuizen, S., Hoekstra, B., van Laar, V., Smeenk, C., Thissen, J.B.M. 1992. Atlas van de Nederlandse zoogdieren, uitgeverij KNNV, Utrecht.

Limpens, H., Mostert, K., Bongers, W. 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen, uitgeverij KNNV, Utrecht.

SOVON Vogelonderzoek Nederland, 2002. Atlas van de Nederlandse Broedvogels 1998, 2000, Nederlandse Fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.

Websites:

www.ravon.nl

www.vleermuis.net

www.natuurloket.nl

www.vogelbescherming.nl

www.minlnv.nl